

SPOR

Kalk Kaminoen

Naturen er åben

Landskabet ligger derude og venter. I samarbejde med danske landmænd og lodsejere byder SPOR velkommen til oplevelser i det åbne landskab. SPOR er trampestier på landbrugsjord i hele Danmark, og du er velkommen på dem alle. Forvent høj himmel, fred og ro og plads til at bevæge dig.

For mere information se www.spor.dk

Du er gæst på lodsejerens private ejendom og sporet er åbent for færdsel til fods. Sporet kan delvist være trampestier og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen. Pas på naturen, hold hunden i snor og tag dit affald med dig. Sporet kan være midlertidigt lukket på grund af jagt. Ikke alle toiletter på ruten har døgnåbent, nogle er kun åbne i dagtimerne. Toiletterne ved Mønsted Kalkgruber, Daugbjerg Kalkgruber og Cafeen v/Mini Landsbyen kan kun benyttes i stedets åbningstid.

Kalk Kaminoen er etableret af Kalk Kaminoens Venner med støtte fra SPOR og Viborg Kommune. SPOR er støttet af Nordeafonden og Miljøministeriet. I samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening, Landdistrikternes Fællesråd og Danmarks Jægerforbund.

VIBORG
KOMMUNE

NORDEA
FONDEN

Jens Langkniv – gemen røver eller Danmarks Robin Hood?

Gamle sagn fortæller, at Jens Langkniv i starten af 1600 tallet holdt til dybt nede i Daugbjerg Kalkgruber.

Hans fulde navn var Jens Olesen og vi finder meget forskellige fortællinger om ham i skønlitteraturen og folkesagn. I de historiske kilder er hans navn også nævnt i forbindelse med et par retssager.

Forfatterne Steen St. Blicher og Jeppe Aakjær skildrer ham som en sagnhelt. Brutal, men alligevel med blik for uretfærdigheder i samfundet. En datidens Robin Hood.

I den folkelige fortælletradition møder vi derimod Jens Langkniv som en ond og grusom karl, som ingen ønskede at møde alene på vejene i Midtjylland.

Endelig fremstår han i historiske kilder som en omstrejfende røver med et langt synderegister.

Sagnhelten Jens Langkniv

I Aakjærs roman Jens Langkniv er hovedpersonen en fredløs, der huserede her i området i årene omkring Kejserkrigen 1627-1629, hvor tyske tropper havde besat hele Jylland.

Her er han den romantiske røversjæl, der førte en retfærdig kamp både mod ydre fjender og mod en kynisk beregnende øvrighed. Jens var blevet dømt fredløs, men det skyldtes, at han følte sig tvunget til at dræbe en foged, der ønskede at få Jens gamle mor dømt som heks og brændt på bålet.

Jens Langkniv sørgede for at have mange skjulesteder. Et af dem var i kalkgruberne i Daugbjerg. Ved en kalkbrænderfest kastede Jens Langkniv lystne øjne efter Daugbjerg-præstens smukke, rødhårede kone. Da han under festen følte sig truet, greb han straks den iltre rødtop og bragte hende med sig ned i de mørke grubegange for at fornøje sig med hende i sin elskovshule.

Senere i livet blev Jens en hård og skånselsløs røver; især efter at hans mor blev brændt som heks, mens han var borte fra egnen. Han ønskede at hævne sin mor, men før det lykkedes, blev han fanget og dræbt i Vridsted præstegård.

Landevejsrøveren Jens

Folkemindesamleren Evald Tang Kristensen stødte på et utal af beretninger om Jens Langkniv under sine vandringer rundt i Jylland i slutningen af 1800-årene.

Her skildres han som landevejsrøver, og Jens skulle have udtænkt et varslingssystem med en alarmsnor med en klokke. Snoren blev spændt over vejen ved nattetide, og ringede klokken, fordi en velnæret bissekræmmer kom forbi, ja så var der gevinst for Jens.

Den slags historier kunne få folk til at gyse i en tid, hvor det ikke var ufarligt at færdes på landevejen i det øde landskab.

Kniven bar han altid på sig. Våbnet havde han fæstnet i en strikke om håndleddet, så han altid kunne trække det til sig igen.

I folkesagn led onde mennesker tit en drabelig død. Det fortælles at der blev skåret hul på Jens' mave, hvorefter hans tarme blev hevet ud og viklet om en pæl. Det kunne dog ikke kue ham. Han blev spurgt, om ikke det var en slem pine, hvortil Jens Langkniv svarede, at tandpine var værre!

De historiske kilder

Det er meget sparsomt med historiske kilder om Jens Langkniv. I et notat fra en retssag i Randers fra 1598 optræder hans navn i forbindelse med en tyvebande, hvis leder netop er Jens Langkniv.

Den historiske Jens Langkniv var en del af de jyske rakker, der drev rundt på de vidtstrakte heder uden fast bopæl. Rakkerne holdt sig i live ved at arbejde med at flå selvdøde dyr, kastere heste og tyre, og ved at tigge og stjæle og begå røveriske overfald.

Ingen historiske kilder fortæller, hvordan Jens Langkniv endte sine dage. I 1728 nævnte en herredsfoged dog, at Jens lange Knyf blev henrettet som røver.

 Sie befinden sich auf dem Wanderweg, dem Camino des Kalks, einer 30 km langen Wanderroute zwischen Stoholm und Skelhøje. Die Route führt durch eine alte Heide, und die Landschaft am nördlichen Ende der Wanderroute ist von jahrhundertlangem Kalkabbau stark geprägt. Im Grønhøj Gasthaus zeigt eine Ausstellung die Geschichte und das Leben der deutschen Siedler. Die Route führt durch Ackerland in östlicher Richtung und endet in Skelhøje, wo die Wanderung auf dem Ochsenweg fortgesetzt werden kann.

 You are on the Kalk Camino, which is a 30 km long hiking route between Stoholm and Skelhøje. The route passes through old heathland and the landscape in the northern part is strongly influenced by centuries of limestone quarrying. At The Grønhøj Inn an exhibition tells about the history and life of the German settlers, and the route turns east through cultivated areas before the end at Skelhøje, where you can continue on the ancient road, Hærvejen.

Læs mere på spor.dk/kalk-kaminoen